**Euroopa Parlament**
2024-2029

*Kalanduskomisjon*

**2025/0202(NLE)**

21.1.2026

***

# SOOVITUSE PROJEKT

mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu São Tomé ja Príncipe Demokraatliku Vabariigi ja Euroopa Ühenduse vahelise kalandusalase partnerluslepingu rakendusprotokolli (2025–2029) liidu nimel sõlmimise kohta
(11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

Kalanduskomisjon

Raportöör: Nora Junco García

***Kasutatud tähised***

| | |
|---|---|
| * | nõuandemenetlus |
| *** | nõusolekumenetlus |
| ***I | seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine) |
| ***II | seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine) |
| ***III | seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine) |

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

**SISUKORD**

**lk**

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT .....5

SELETUSKIRI .....6

LISA: SISENDI DEKLARATSIOON .....8

## EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

**mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu São Tomé ja Príncipe Demokraatliku Vabariigi ja Euroopa Ühenduse vahelise kalandusalase partnerluslepingu rakendusprotokolli (2025–2029) liidu nimel sõlmimise kohta**
**(11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))**

**(Nõusolek)**

*Euroopa Parlament*,

– võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (11609/2025),

– võttes arvesse São Tomé ja Príncipe Demokraatliku Vabariigi ning Euroopa Ühenduse vahelise kalandusalase partnerluslepingu rakendamise protokolli (2025–2029) eelnõu (11606/2025),

– võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõikele 2 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v (C10-0246/2025),

– võttes arvesse eelarvekomisjoni hinnangut eelarvele,

– võttes arvesse kodukorra artikli 107 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 117 lõiget 7,

– võttes arvesse arengukomisjoni arvamust,

– võttes arvesse kalanduskomisjoni soovitust (A10-0000/2025),

1. annab nõusoleku protokolli sõlmimiseks;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning São Tomé ja Príncipe valitsusele ja parlamendile.

# SELETUSKIRI

## Sissejuhatus

São Tomé ja Príncipe Demokraatlik Vabariik on Guinea lahes Lääne-Aafrikas asuv saareriik. Seal elab ligikaudu 200 000 elanikku ja see on üks väiksemaid riike Aafrikas.

Kalapüük on São Tomé ja Príncipe rannikukogukondade peamine tegevusala ja sissetulekuallikas. São Tomé ja Príncipe püügitegevus on peamiselt väikesemahuline. São Tomé ja Príncipe majandusvööndis tegelevad tööstusliku kalapüügiga ELi ja kolmandate riikide tuunipüügilaevad. São Tomé ja Príncipe kalastusvöönd on atraktiivne, kuna see on Atlandi ookeani pika rändega liikide rändeteel. Ajavahemikul 2020–2023 taotles igal aastal püügilitsentse keskmiselt 37 tuunipüügilaeva, millest 25 sõidavad mõne ELi liikmesriigi lipu all[1].

São Tomé ja Príncipe kalandussektoril on Euroopa Liiduga sõlmitud kalandusalase partnerluslepingu raames probleeme juhtimise, kalavarude majandamise ja valdkondliku toetuse kasutamisega. Näiteks esineb probleeme seoses ICCATi nõuete täitmise ja aruandekohustustega või São Tomé ja Príncipe meremeeste ja vaatlejate töölevõtmisega ELi laevadele. São Tomé ja Príncipe majanduslik kasu on piiratud, kuna ELi laevastik kasutab saagi lossimiseks ja töötlemiseks naaberriikide sadamaid[2].

## Uus protokoll

São Tomé ja Príncipe Demokraatliku Vabariigi ning Euroopa Ühenduse vaheline kalandusalane partnerlusleping jõustus 29. augustil 2011 ja seda on hiljem automaatselt pikendatud.
Partnerluslepingu varasem, viieks aastaks sõlmitud rakendusprotokoll jõustus 19. detsembril 2019 ja selle kehtivusaeg lõppes 18. detsembril 2024.
Tuginedes nõukogu 10. septembri 2024. aasta otsusele, millega antakse luba alustada Euroopa Liidu nimel läbirääkimisi São Tomé ja Príncipega kalandusalase partnerluslepingu uue rakendusprotokolli üle, pidas komisjon São Tomé ja Príncipe valitsusega läbirääkimisi, mille tulemusel koostati uus protokoll aastateks 2025–2029.
Läbirääkijad parafeerisid uue protokolli 9. aprillil 2025 ja lepinguosalised allkirjastasid selle 6. oktoobril 2025.
Uus protokoll kehtib neli aastat alates selle ajutise kohaldamise kuupäevast, st kuupäevast, mil lepinguosalised selle allkirjastasid (6. oktoober 2025).
Protokoll jõustub pärast seda, kui mõlemad lepinguosalised on selle ratifitseerinud.
Euroopa poolel on selleks vaja Euroopa Parlamendi nõusolekut.

---

[1] Euroopa Komisjon, merendus- ja kalandusasjade peadirektoraat, F&S, POSEIDON, Defaux, V. et Caillart, B., Évaluation rétrospective du Protocole de mise en œuvre de l'accord de partenariat dans le domaine de la pêche entre l'Union européenne et la République de Sao Tomé-et-Principe et prospective d'un éventuel futur protocole – Rapport final (Euroopa Liidu ja São Tomé ja Príncipe Vabariigi vahelise kalandusalase partnerluslepingu rakendamise protokolli tagasiulatuv ja tulevikusuundade analüüs – lõpparuanne) Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2024 (https://data.europa.eu/doi/10.2771/264668).
[2] Komisjoni talituste 12. juuli 2024. aasta töödokument SWD(2024) 177 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52024SC0177.

Uus protokoll pakub liidu laevadele kalapüügivõimalusi São Tomé ja Príncipe vetes, tuginedes parimatele teaduslikele nõuannetele ja järgides Rahvusvahelise Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjoni (ICCAT) soovitusi. Protokolli eesmärk on luua ajakohastatud raamistik, võttes eelkõige arvesse reformitud ühise kalanduspoliitika (ÜKP) prioriteete ja rahvusvahelisi standardeid.

*Püügivõimalused*

Uus protokoll võimaldab Euroopa laevadel püüda São Tomé ja Príncipe vetes aastas ligikaudu 6500 tonni tuuni ja muid rändliike vastavalt ICCATi asjakohastele resolutsioonidele ning São Tomé ja Príncipe õigusaktides sätestatud piirides.

Protokolliga nähakse ette kalapüügivõimalused 26 tuunipüügiseinerile (15 Hispaaniale, 11 Prantsusmaale) ja 9 triivõngelaevale (7 Hispaaniale ja 2 Portugalile).

*Rahaline toetus*

ELi iga-aastane rahaline toetus on 825 000 eurot, mis hõlmab kalavarudele juurdepääsu eest makstavat 325 000 eurot (mis vastab pika rändega liikide 6500 tonni suurusele aastasele võrdlustonnaažile) ning 500 000 eurot São Tomé ja Príncipe suutlikkuse suurendamiseks kalavarude säästva majandamise, kontrolli ja järelevalve valdkonnas ning väikesemahulise kalapüügi ja kohalike kogukondade toetamiseks.

**Järeldus**

Uue protokolliga tõhustatakse ELi ning São Tomé ja Príncipe koostööd ning edendatakse säästva kalanduspoliitika arengut.

ELi seisukohast tagatakse uue protokolliga ELi laevastikule jätkuv juurdepääs püügipiirkondadele, kuna kehtiv leping sisaldab klauslit, millega välistatakse püügitegevus, mis ei toimu protokolliga kindlaks määratud raamistikus ning millest saavad peamiselt kasu Hispaania, Prantsusmaa ja Portugali ettevõtjad.

São Tomé ja Príncipe seisukohast aitab valdkondlik toetus riiki riikliku kalandusstrateegia rakendamisel, sealhulgas ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastases võitluses, edendades samuti inimväärsete töötingimuste loomist kalapüügisektoris.

Sellest tulenevalt on käesolev protokoll mõlema lepinguosalise huvides.

## LISA: SISENDI DEKLARATSIOON

Raportöör kinnitab oma ainuvastutusel, et ei kasutanud oma raportis mingit sisendmaterjali huvide esindajatelt, kes kuuluvad kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe[1] kohaldamisalasse, ega kolmandate riikide ametiasutuste, sealhulgas nende diplomaatiliste esinduste ja saatkondade esindajatelt, kes tuleks kodukorra I lisa artikli 8 kohaselt loetleda käesolevas lisas.

[1] Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 20. mai 2021. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe kohustusliku läbipaistvusregistri kohta (ELT L 207, 11.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).